

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

J.H. de Vree (PVV)
(d.d. 11 april 2023)

Nummer
3943

Onderwerp
Provincie moet pas op de plaats maken

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Uit een bericht van het Algemeen Dagblad () blijkt dat de provincie Zuid-Holland de gemeenten Goeree-Overflakkee en Barendrecht keihard op de vingers heeft getikt, omdat zij achterlopen met het huisvesten van statushouders.*

Goeree-Overflakkee moet 83 statushouders huisvesten, maar is niet verder gekomen dan 35. En Barendrecht moet 78 statushouders onderdak bieden, maar heeft nog 41 plekken openstaan.

Mocht het Goeree-Overflakkee niet lukken om voor 1 juli 2023 de taakstelling te halen, dan begint de provincie de procedure tot indeplaatsstelling, zoals die in Barendrecht al loopt, waarbij de provincie zelf maatregelen neemt op kosten van de betreffende gemeenten.

De PVV is zeer ontstemd over deze gang van zaken. Gemeenten worden geconfronteerd met enorme woningtekorten, alsmede grote financieel-economische onzekerheden en doen hun best om te roeien met de riemen die ze hebben. Daarbij komt dat we in een tijd leven waarin je bijna struikelt over bestuurders die het hebben over een "nieuwe bestuurscultuur". De provincie zou, alles overziend, juist zoveel mogelijk begrip moeten hebben voor de onmogelijke situatie waarin veel gemeenten verkeren, wat voor een behoorlijk deel wordt veroorzaakt door het Rijk dat nog altijd onvoldoende doet om het aantal asielmigranten dat naar ons land komt fors in te perken.

- 1. Deelt u de mening dat het dreigen van gemeenten in een tijd met grote woningtekorten en financieel-economische onzekerheden, niet alleen leidt tot onbegrip en verstoorde bestuurlijke relaties, maar ook volstrekt onrealistisch is, aangezien de Nederlandse grenzen nog altijd wagenwijd openstaan? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

Elke Nederlandse gemeente heeft volgens de huisvestingswet een wettelijke taak om voldoende statushouders te huisvesten. Het interbestuurlijk toezicht wat door de provincie wordt uitgevoerd op gemeenten volgt uit artikel 124, eerste lid, van de Gemeentewet. Elke gemeente krijgt elk halfjaar van het ministerie van Justitie en Veiligheid een taakstelling met betrekking tot het aantal te huisvesten statushouders. Zodra gemeenten niet aan deze taakstelling voldoen kunnen zij stijgen op de interbestuurlijke interventieladder van de provincie. Deze ladder bestaat uit verschillende fases waarbij gepaste maatregelen worden genomen t.a.v. de uitvoering van het toezicht. Zo worden al in een vroeg stadium ambtelijke gesprekken gevoerd met de gemeenten om oplossingen te verkennen en wordt

daarna bestuurlijk ook gesproken over oplossingen om de taakstelling te halen. Aan het einde van het tweede halfjaar van 2022 hadden bijna alle gemeenten de taakstelling gehaald, enkel de gemeente Barendrecht en Goeree-Overflakkee lukte dit niet. Zij hebben al een langere tijd een achterstand. Het duurt ongeveer 2 jaar voordat een gemeente een vooraankondiging kan krijgen van indeplaatsstelling. Daarna duurt het nog minimaal één jaar voordat de provincie daadwerkelijk in de plaats zal treden.

- 2. Zijn er de afgelopen maand nog meer gemeenten geweest die door de provincie op de vingers zijn getikt inzake het huisvesten van statushouders en staan er voor de nabije toekomst nog meer gesprekken met gemeenten op de agenda? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.*

Antwoord

Nee dit is niet het geval. De mate waarin gemeenten voldoende huisvesting bieden aan statushouders en de taakstellingen worden gehaald, is bepalend voor de mate waarin het interbestuurlijk toezicht wordt toegepast. Alleen op de oordeels- en op schema momenten binnen het toezicht op de huisvesting van statushouders in januari, april, juli en oktober wordt bepaald of een gemeente de taakstelling heeft gerealiseerd en welke trede van de bestuurlijke interventieladder van toepassing is.

- 3. Kunt u een inschatting geven van de kosten die de gemeente Barendrecht voor haar kiezen gaat krijgen, nu is gekozen voor de indeplaatsstelling? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.*

Antwoord

De gemeente Barendrecht werkt aan (flexibele) woonruimte voor meer doelgroepen dan statushouders. Vergelijkbare kosten zijn denkbaar voor deze groep. Welke precieze kosten gepaard gaan bij indeplaatsstelling is op dit moment nog niet duidelijk. Indeplaatsstelling is geen keuze maar vloeit voort uit de Wet revitalisering generiek toezicht indien burgemeester en wethouders geheel of gedeeltelijk nalaten uitvoering te geven aan de verplichte verantwoordelijk voor de huisvesting van vergunninghouders.

- 4. Deelt u de mening dat uw voorstel om o.a. extra sociale huurwoningen beschikbaar te stellen voor statushouders, terwijl er veel woningzoekenden zijn die al jaren op een woning wachten, niet alleen volstrekt oneerlijk is, maar ook tot onnodige maatschappelijke spanningen leidt? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

Nee. Dat zijn we niet met u eens. GS constateert wel dat het toenemende aantal vergunninghouders een extra grote druk legt op de krappe woningmarkt. Veel statushouders verblijven nu vaak te lang in een AZC omdat er geen beschikbare woningen zijn. Op dit moment zijn er tekorten in het aantal asielopvangplekken waardoor veel AZC's in Nederland met overbezetting te kampen zullen krijgen. Dit heeft geleid tot schrijnende situaties van vluchtelingen die in stoelen of op straat moeten slapen, zoals in Ter Apel is gebeurd. GS heeft uiteraard begrip voor de behoeften van alle woningzoekenden en zet zich daarom in voor het bijbouwen van zowel reguliere sociale woningen als van flexwoningen.

5. *Deelt u de mening dat het advies aan gemeenten om woningen te huren of te kopen uit de vrije sector, teneinde statushouders te huisvesten, niet alleen oneerlijk is richting woningzoekenden die al jaren op een woning wachten, maar ook de financiële positie van gemeenten verslechtert (....) met alle gevolgen van dien? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

GS zijn van mening dat investeren in een ruimere (sociale) woningvoorraad en beter gebruik van bestaande woningen uiteindelijk de oplossing is voor het woningtekort. Het huren of kopen van woningen door gemeenten kan een noodoplossing zijn om te voldoen aan de wettelijke verplichting ten aanzien van de huisvesting van statushouders. Het besluit hiertoe ligt in eerste instantie bij de gemeente zelf en is een gevolg van een zelf gecreëerde situatie doordat er te weinig sociale huurwoningen zijn gebouwd.

6. *Deelt u de mening, in het verlengde van de vorige twee vragen, dat dergelijke maatregelen niet bijdragen aan het beheersbaar maken van het migratieprobleem en deze zelfs verergeren? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

GS deelt die mening niet.

7. *Kunt u aangeven wanneer de provincie genoemde adviezen, inclusief mensen tijdelijk onderbrengen in hotels en leegstaand vastgoed inzetten als flexwoning, richting gemeenten heeft uitgesproken t.b.v. de vele dak- en thuislozen, alsmede mensen die al jaren op woonruimte zitten te wachten? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.*

Antwoord

GS moedigen gemeenten ten alle tijden aan om gebruik te maken van flexwoningen in bestaand vastgoed of nieuw te plaatsen wooneenheden voor diverse doelgroepen zoals dak- en thuislozen. Dit wordt tijdens de toezichtgesprekken met gemeenten besproken. Ook het vergroten van het aantal betaalbare woningen is een constante activiteit van GS, zoals dat onlangs nog met de woondeals is geïllustreerd. Sinds 2020 is het voor gemeenten mogelijk om binnen het provinciale omgevingsprogramma het aantal te bouwen flexwoningen niet mee te tellen met de maximaal toegestane woningbouwproductie. Op deze manier wordt hen meer ruimte gegeven om flexwoningen te realiseren.

8. *Bent u bereid, kijkende naar de politieke aardverschuiving die de Provinciale Statenverkiezingen hebben veroorzaakt, alsmede uw demissionaire status, om gemeenten die moeten roeien met de riemen die ze hebben in onzekere tijden, niet meer lastig te vallen met "dwang en drang" als zij moeite hebben om hun taakstelling te halen? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

Ook onder demissionaire status zijn GS verplicht om zich te houden aan wettelijke taken. GS zullen daarom de uitvoering van het interbestuurlijk toezicht voortzetten.

(*) <https://www.ad.nl/goeree-overflakkee/provincie-wil-actie-goeree-overflakkee-moet-meer-doen-om-vergunninghouders-onderdak-te-bieden~a154fdc9/>

Den Haag, 9 mei 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

dr. W.H. de Zoete